

Силабус навчальної дисципліни
«Україна і Європейський світ: історико-культурний контекст»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціалізація	035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська
Освітньо-професійна програма	Іспанська мова і література, друга іноземна мова, переклад
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна
Мова навчання	Українська
Семестр	II
Кількість кредитів ЄКТС	3
Форма підсумкового контролю	залік
Викладач	К. істор. Н., доц. Лебедева І.М.
Анотація навчальної дисципліни	<p>Предметом вивчення вузівського курсу «Україна і Європейський світ: історико-культурний контекст» є процес зародження і розвитку міжнародних відносин України з державами європейського світу в культурній, політичній і духовній сферах з найдавніших часів до сьогодення.</p> <p>Завданням дисципліни «Україна і Європейський світ: історико-культурний контекст» є ознайомлення здобувачів з основними історичними подіями та фактами, які мали визначальний вплив на політичні, соціальні, економічні та культурні взаємостосунки між Україною та країнами Європи. Важливим аспектом курсу є проблема соціокультурної і політичної орієнтації України, яка органічно сприймаючи досягнення західноєвропейської цивілізації, зберігала самобутність власного історичного розвитку. Значне місце посідає порівняльна характеристика відповідних соціальних і політичних структур в країнах європейського світу і в Україні, яка свідчить про спільність багатьох з них. Дисципліна має показати, що український народ витворив власні оригінальні форми соціального існування, які стали надбанням світової історії. Саме під таким кутом зору, зокрема, розглядається українське козацтво, яке увібрало в себе активні творчі сили усього тогочасного українського суспільства, постійно було у вирі воєнного і політичного життя Європи і мало чимало спільних рис з англійськими джентрі.</p> <p>Курс «Україна і Європейський світ: історико-культурний контекст» для</p>

	здобувачів вищої освіти складається з одного змістового модуля : Україна в європейському суспільно-політичному , економічному й культурному просторі від раннього середньовіччя до початку ХХІ ст. У ньому висвітлюються соціально-політичні, культурні зв'язки українського народу з державами європейського світу.
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	90 год., у тому числі: лекції – 10 год. практичні – 20 год. самостійна робота – 60 год.
Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	Передумовою до вивчення (вибору) дисципліни «Україна і Європейський світ: історико-культурний контекст» є вивчення дисципліни «Історія державотворення України». Здобувачі вищої освіти повинні знати основні етапи взаємин українських державних утворень зі Європейським світом; вміти оперувати понятійно-категорійним апаратом, проводити аналогії подій минулого з сучасністю в царині української культури; володіти елементарними навичками роботи з літературними джерелами, пошуку, аналізу, систематизації та узагальнення інформації.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Метою дисципліни «Україна і Європейський світ: історико-культурний контекст» є вивчення соціально-політичних і культурних зв'язків українського народу з державами європейського світу з часів Київської Русі по теперішній час, ознайомлення здобувачів з основними історичними подіями та фактами, які мали визначальний вплив на політичні, соціальні, економічні та культурні взаємостосунки між Україною та країнами Європи, а також формування загальних та фахових компетентностей.

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)

Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей:

- **ЗК 2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- **ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями
- **ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
- **ЗК 13.** Здатність проведення досліджень на належному рівні

Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей:

- **ФК 7.** Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами

Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)

Знати основні етапи взаємин українських державних утворень та українського суспільства взагалі з Європейським світом, починаючи від найдавніших часів і до сьогодення
Уміти проводити аналогії подій минулого з сучасністю в царині зовнішньополітичних відносин України країнами Європи.

Аналізувати і використовувати основні культурологічні та мистецтвознавчі поняття у повсякденному житті.

Уміти планувати свою діяльність, нести персональну відповідальність, самовдосконалюватися й саморозвиватися.

Навчальна логістика (тематичний план)

Змістовий модуль 1. Україна в європейському суспільно-політичному, економічному й культурному просторі від раннього середньовіччя до початку XXI ст.

Тема 1. Процес державотворення у Західній Європі і становлення Старокиївської держави.

Тема 2. Україна-Русь у європейському соціально-політичному просторі наприкінці X – у середині XII ст.

Тема 3. Утворення національних держав у Західній Європі. Галицько-Волинське князівство у політичному процесі Центральної Європи.

Тема 4. Станово-представницькі монархії в Європі. Еволюція українського суспільства у складі Великого князівства Литовського (XV ст.).

Тема 5. Початок Нового часу і соціально-політичний розвиток України наприкінці XV-XVI ст. Реформація і Контрреформація, їх відгомін в Україні.

Тема 6. Західна Європа і Україна у першій половині XVII ст.

Тема 7. Національно-визвольна боротьба українського народу у 1648-1657 рр. і європейський світ.

Тема 8. Тенденції суспільно-політичного розвитку в країнах Західної і Центральної Європи і Україна (друга половина XVII-XVIII ст.).

Тема 9. Культурний розвиток давньої Русі-України в контексті середньовічної культури.

Тема 10. Розвиток української культури у XV-XVIII ст. Західноєвропейські впливи у духовному житті.

Тема 11. Україна і європейський світ у XIX ст.

Тема 12. Соціально-політичні й економічні процеси в Європі і Україні у XX – на початку XXI ст. Європейська інтеграція та Україна.

Система оцінювання результатів навчання

Система оцінювання результатів навчання здобувачів має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік . Передбачений вид навчальних занять – лише лекційні	1. Модульна контрольна робота (МКР)	100 (якщо передбачений підсумковий контроль – залік)

Підсумковий контроль

Залік

Дисципліни, з яких передбачено **лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку**, оцінюються таким чином. Вивчення кожної зазначеної дисципліни завершується виконанням здобувачами модульної контрольної роботи, під час якої перевіряється засвоєння здобувачами **всього** програмного матеріалу курсу, винесеного як на аудиторну, так і на самостійну роботу. Модульна контрольна робота (МКР) оцінюється у 100-бальній шкалі. Для цього кожне питання МКР оцінюється у 4-бальній шкалі (“відмінно” (“5”), “добре” (“4”), “задовільно” (“3”), “незадовільно” (“2”)), потім встановлюється середнє арифметичне з цих оцінок з округленням до десятої частки. Середньоарифметичне значення помножується на **20**. Результат є семестровим рейтинговим балом у 100-бальній шкалі, якому відповідає оцінка за шкалою ЄКТС:

90 – 100 балів	–	A	} зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX	– не зараховано

За рішенням кафедри кожне з питань модульної контрольної роботи з дисциплін, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, може оцінюватися у багатобальній системі (**максимум 100 балів за всю модульну контрольну роботу**).

Здобувачі, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку **“зараховано”** і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку. Здобувачі, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка **“зараховано”** в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо здобувач під час заліку отримав оцінку **“не зараховано”**, то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка **“не зараховано”** в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його підсумковий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання заліку:

№ з/п	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	
		«зараховано»	«не зараховано»
1.	Відповідність змісту	Відповідь здобувача повністю відповідає змісту питання. Основні проблеми розкриті чітко та в повній мірі.	Відповідь здобувача лише частково відповідає / не відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено нечітко / не визначено.
2.	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні питання розкриті повністю і ґрунтовно.	Основні питання розкриті лише частково і без належної глибини / зовсім не розкриті.
3.	Термінологічна коректність	Здобувач вільно й коректно користується понятійно-категоріальним апаратом дисципліни.	Здобувач майже не користується термінологією.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача в повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача не відповідає хоча б одному із зазначених критеріїв.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну у такий спосіб:

90 – 100 балів	–	A	} зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX	– не зараховано.

Умови допуску до семестрового заліку

При розв’язанні питання про допуск здобувачів вищої освіти до заліку з дисципліни «Історія української культури» враховується виконання ними вимог навчального плану і графіка навчального процесу. Здобувачі вищої освіти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття

з дисципліни «Історія української культури». Здобувач вважається **допущеним до семестрового заліку**, якщо він **виконав усі види робіт**, що передбачені робочою програмою дисципліни.

Політика курсу

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.

Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамотійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.

Рекомендована література

Основна:

1. Галик, В. М. Україна в Європі і світі: навч. Посібник. Київ : Знання, 2013. 364 с.
2. Герст Джон. Найкоротша історія Європи. Київ : Наш формат, 2021. 232 с.
3. Терещенко Ю.І. Скарби історичних традицій : нариси з історії української державності. К. : Темпора, 2011. 560 с.
4. Терещенко Ю.І. Україна і європейський світ: Нариси історії від утворення Старокиївської держави до кінця XVI ст. К: Перун, 1996. 496 с.
5. Україна в історії Європи XIX – початку XXI ст.: історичні нариси. монографія. За. ред. чл.-кор. НАН України С.В. Віднянського. Київ: Інститут історії України НАН України, 2020. 814 с.
6. Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 464 с.

Додаткова:

1. Алексієвець, М. Україна: Європейський контекст змін на зламі XX–XXI ст. та сучасні суспільні прагнення. *Україна–Європа–Світ*. 2017. Вип. 19 С. 106–110.
2. Вашук Ф.Г. Інтеграція в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи: Монографія. Ужгород: ЗакДУ, 2011. 560 с.
3. Лебедева І. Англія напередодні і під час буржуазної революції (1603–1660 рр.). Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія : Історія, економіка, філософія. 2018. Вип. 23. С. 193-218. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknl_u_2018_23_18.
4. Мариніна С. В. Особливості взаємодії України з регіональними угрупованнями в умовах європейської інтеграції. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2015. № 4. С. 187–191.
5. Наливайко Д. Очима Заходу. Рецепція України в Західній Європі XI–XVIII ст. – Київ, Основи. 1998. 345 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

<http://www.nbuv.gov.ua/>

<http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?C21COM=F&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB>

<https://dnpb.gov.ua/ua/>

https://nlu.org.ua/
https://korolenko.kharkov.com/
http://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/golovna2/
https://dntb.gov.ua/ru/
http://odnb.odessa.ua/
http://www.uitei.kiev.ua/
https://sites.google.com/site/osvitnires/osvita/osvitni-portali